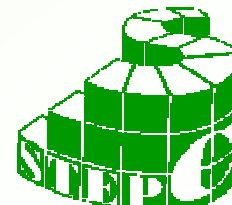

***Η συμβολή των Επιστημονικών
Τεχνολογικών Πάρκων στην ανάπτυξη
της E+T***

***Αρτέμης Σαϊτάκης
Διευθυντής
Επιστημονικό Τεχνολογικό Πάρκο Κρήτης***

Ημέρες Έρευνας & Τεχνολογίας, 22-23 Ιουνίου 2006

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ (IASP)

“Επιστημονικό Τεχνολογικό Πάρκο είναι ένας οργανισμός που διοικείται από εξειδικευμένους επαγγελματίες των οποίων στόχος είναι να αυξήσουν τον πλούτο της κοινωνίας που ζουν προωθώντας μια κουλτούρα καινοτομίας και ανταγωνιστικότητας στις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς παραγωγής γνώσης με τους οποίους συνεργάζονται”

www.iasp.ws

Πηγή: IASP

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ (ΟΟΣΑ)

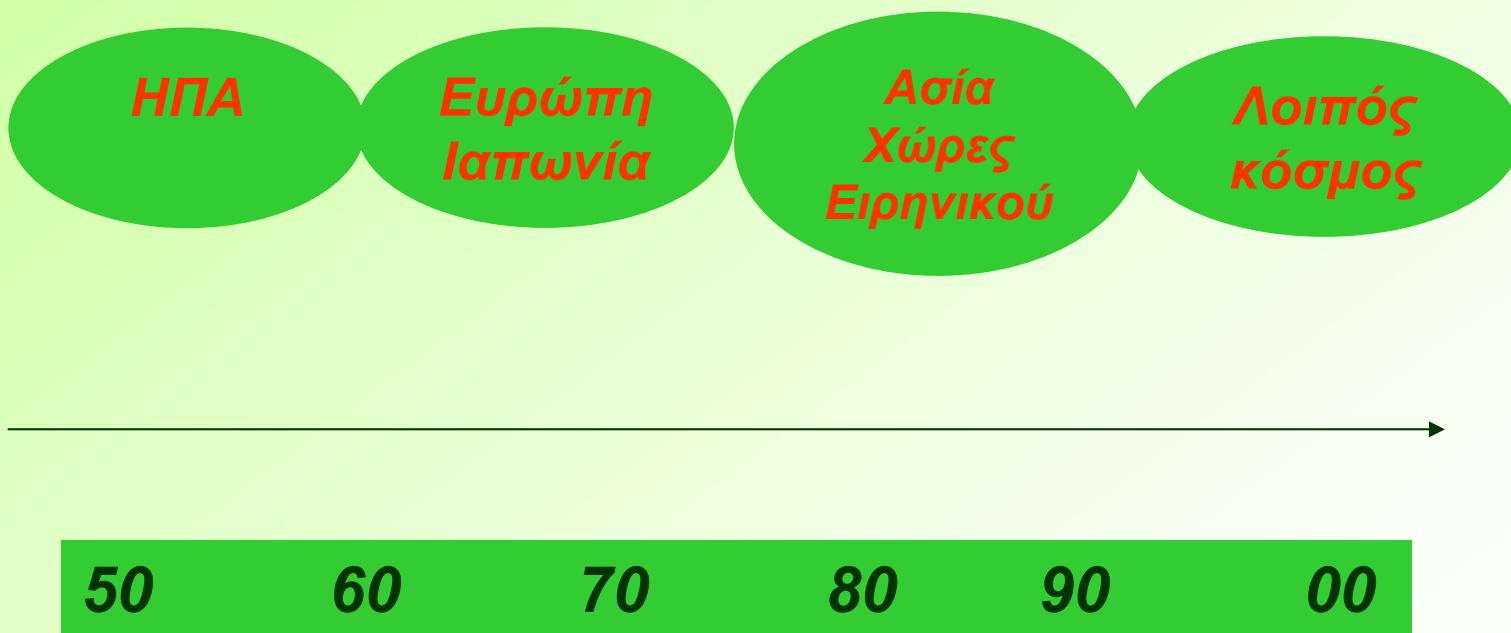
Μια πρωτοβουλία κρατική ή ιδιωτική που θα πρέπει να :

- Έχει γεωγραφικούς δεσμούς με ΑΕΙ, ΕΚ
- Έχει προγραμματιστεί με γνώμονα την ενθάρρυνση δημιουργίας και ανάπτυξη επιχειρήσεων για την αξιοποίηση της παραγόμενης τεχνογνωσίας
- Έχει δυνατότητα προσφοράς επιχειρηματικών υπηρεσιών
- Μπορεί να λειτουργήσει σαν θερμοκοιτίδα επιχειρήσεων (Technology Incubator)
- Μπορεί να λειτουργήσει σαν κόμβος διάχυσης πληροφοριών
- Έχει σαφείς, προσανατολισμένους επιχειρηματικούς / οικονομικούς στόχους

Πηγή: ΟΟΣΑ

ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΕΤΕΠ

ΕΤΕΠ στον κόσμο σήμερα: ~ 700

Πηγή: IASP

ΤΙ ΚΑΝΟΥΝ ΤΑ ΕΤΕΠ

Παίζουν σημαντικό ρόλο στην οικονομική ανάπτυξη

Έμφαση στους παρακάτω τομείς:

- *Μεταφορά Τεχνολογίας*
- *Θερμοκοιτίδες για την ανάπτυξη νέων επιχειρήσεων*
- *Υποστήριξη επιχειρήσεων στα πρώτα στάδια ανάπτυξης*
- *Δημιουργία κατάλληλου περιβάλλοντος για μεγάλες επιχειρήσεις*
- *Δημιουργία λειτουργικών δεσμών με ερευνητικά εργαστήρια και κέντρα παραγωγής γνώσης*
- *Υποστήριξη περιφερειακής ανάπτυξης*

Πηγή: IASP

ΚΟΙΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΤΕΠ

- Υποστήριξη τεχνοβλαστών (*spin-offs*)
- Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας (άμεσα & έμμεσα)
- Προώθηση μόνιμων δεσμών και συνεργασιών ερευνητικών φορέων και επιχειρήσεων – Μεταφορά Τεχνολογίας
- Προσέλκυση χρηματοδότησης νέων επιχειρήσεων
- Δημιουργία συνεργειών και δικτύωση (*clustering*)
- βελτίωση ανταγωνιστικότητας τοπικής οικονομίας
- Βελτίωση της εικόνας της περιοχής (*image*)
- Προώθηση κουλτούρας καινοτομίας στην περιοχή
- Προώθηση επιχειρηματικότητας και ανάληψης επιχειρηματικού ρίσκου

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝΟΣ ΤΠ

ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Σύμβουλοι επιχειρήσεων

Νομικές υπηρεσίες

Υπηρεσίες
μάρκετινγκ

Υψηλού επιπέδου
ανθρώπινο
δυναμικό

Ερευνητικά
ιδρύματα και
πανεπιστήμια

Διαφημιστικές
εταιρείες

*Επιχειρηματίες
Καινοτόμες ιδέες
Κεφάλαια σποράς*

Τεχνικοί
σύμβουλοι

Κρατικοί
φορείς και
οργανισμοί

Εταιρείες
εξοπλισμού

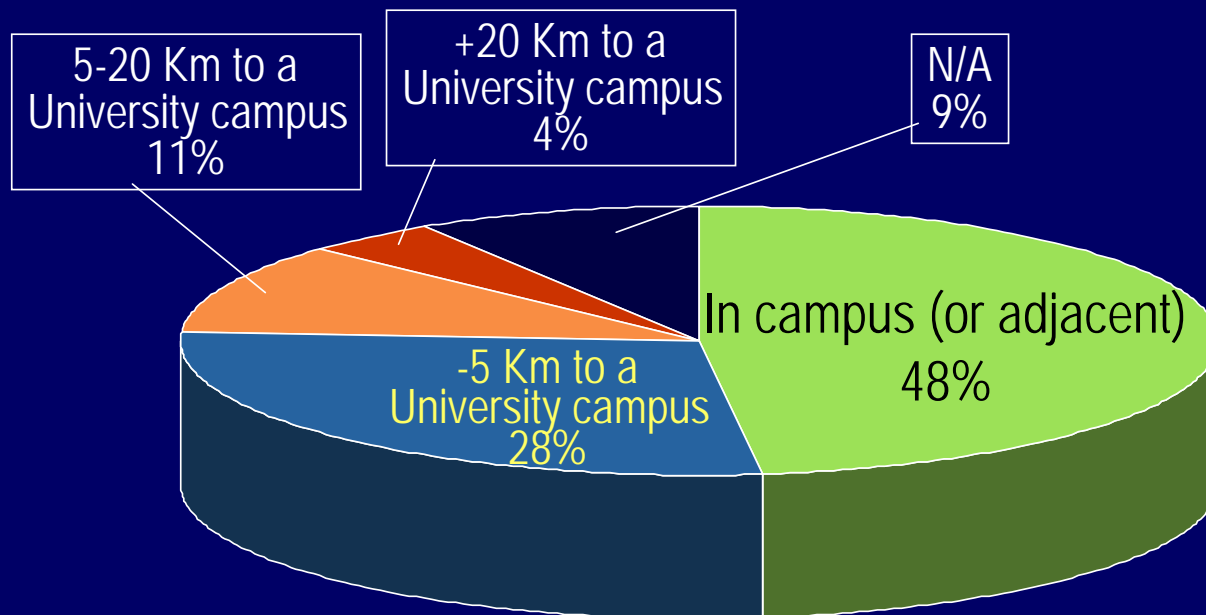
Λογιστικές
εταιρείες

Εταιρείες
real estate

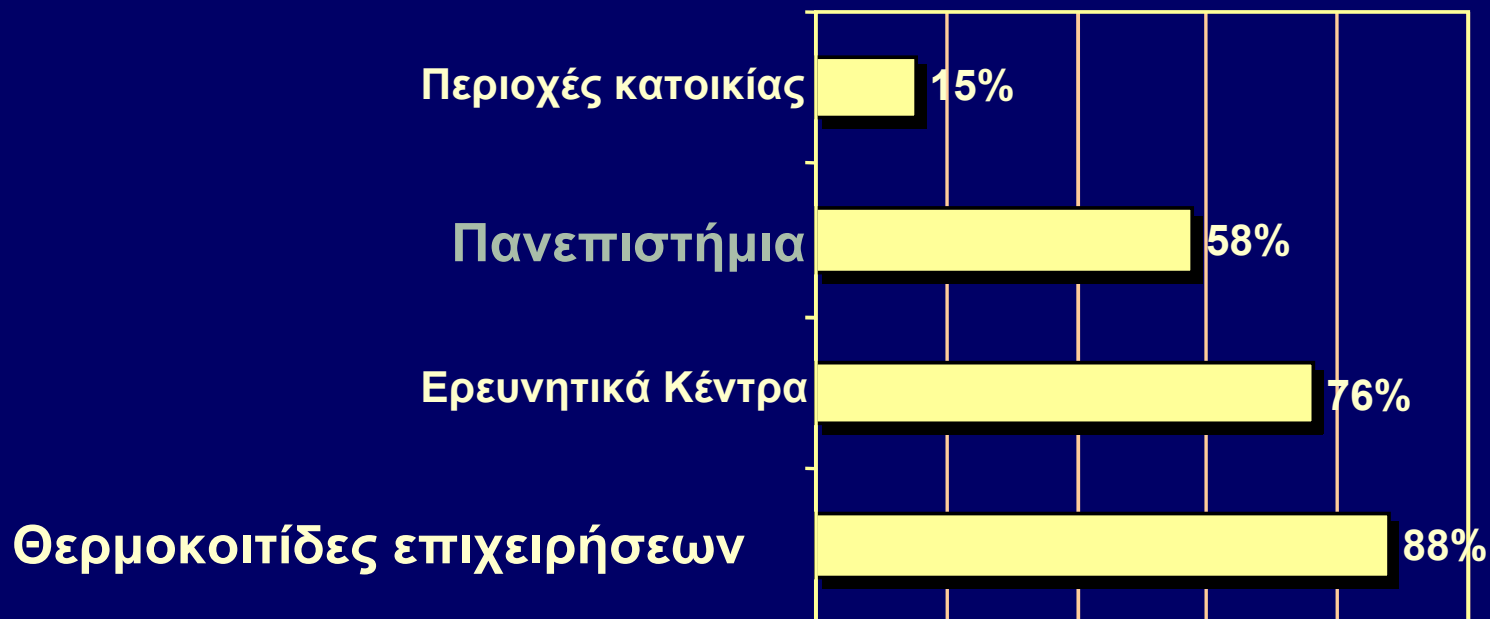
ΧΩΡΟΣ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΤΑ ΕΤΕΠ

Πηγή: IASP

ΤΙ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΤΑ ΕΤΕΠ ΣΤΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥΣ

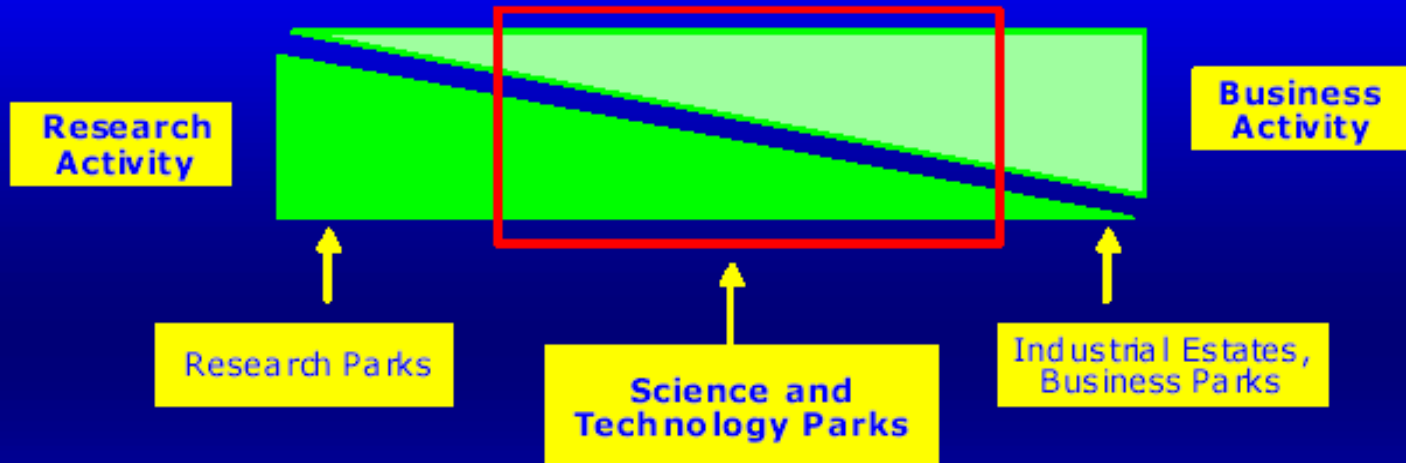

Πηγή: IASP

ΦΑΣΜΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΤΕΠ

ΘΕΡΜΟΚΟΙΤΙΔΑ

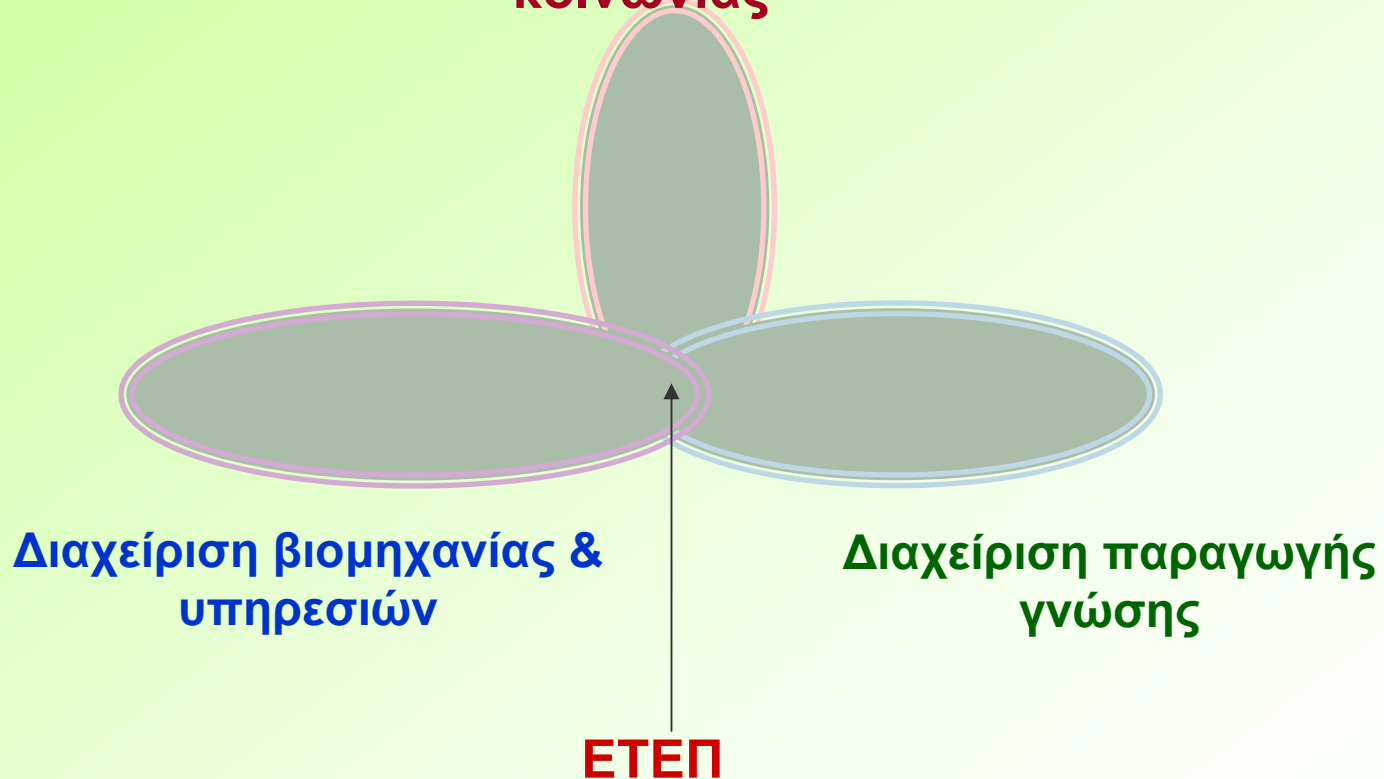

**Science and Technology Parks –
The interaction of research and business activity**

Η ΤΡΙΠΛΗ ΕΛΙΚΑ

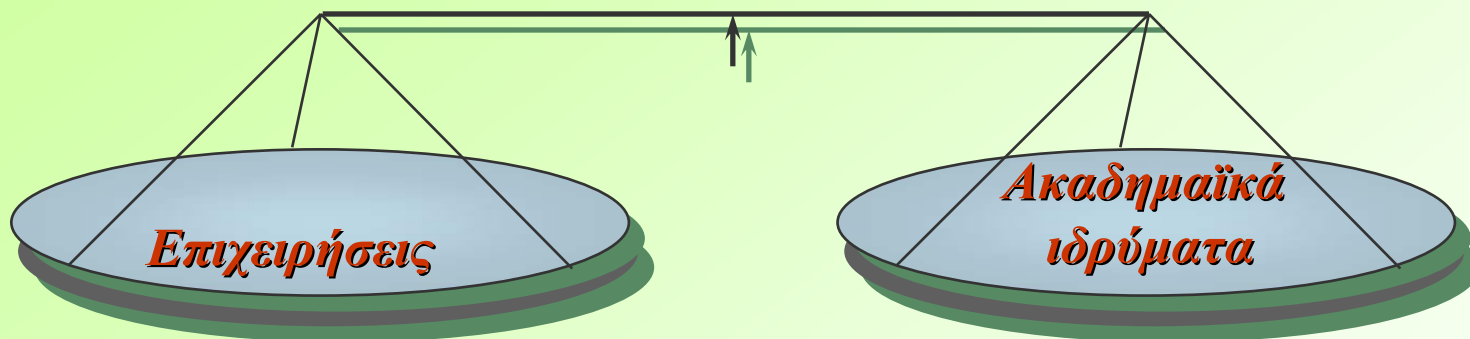
Δημοκρατική διαχείριση της
κοινωνίας

Πηγή : Cabral R.

ΤΟ ΙΣΟΡΡΟΠΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΩΝ ΕΤΕΠ

A. Δραστηριότητες

Πληροφόρηση: Πληροφόρηση/Workshops/Εκθέσεις κλπ
Μεταφορά Κατάρτιση/Auditing/Brokerage
Τεχνολογίας: Licensing (in-out) /IPR/Prototyping
Χρηματοδότηση: Κεφάλαια σποράς/VC

B. Προσωπικό

Υψηλής ποιότητας δεξιότητες
Μικρά ευέλικτα σχήματα

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΠΟ ΕΤΕΠ

- 1. Ενημέρωση - Πληροφόρηση**
- 2. Μεταφορά Τεχνολογίας**
- 3. Πρόσβαση σε εξοπλισμό**
- 4. Συμμετοχή σε προγράμματα E+T**
- 5. Επιχειρηματικός σχεδιασμός, μάρκετινγκ, καθοδήγηση**
- 6. Σύνδεση με χρηματοδοτικούς οργανισμούς**
- 7. Χώροι, γραμματειακή υποστήριξη, βιβλιοθήκη κλπ**
- 8. Διεθνής δικτύωση**

ΜΟΝΤΕΛΑ ΕΤΕΠ

Α. Το Αμερικανικό μοντέλο (Stanford, Boston, Austin, κα)

Περιορισμένη κρατική παρέμβαση
Ερευνητικές & επιχειρηματικές δραστηριότητες

Β. Το μοντέλο με βάση τη νέα χωρική προσέγγιση (Ιαπωνία, Γαλλία) (Sofia Antipolis)

Δημιουργία μεγάλων συμπλεγμάτων με φιλόδοξους στόχους περιφερειακής ανάπτυξης

Στρατηγική σχεδιασμένη σε εθνικό/περιφερειακό επίπεδο με τη συνεργασία του ερευνητικού/ακαδημαϊκού τομέα

Γ. Το Σκανδιναβικό μοντέλο (Hermia, Tampere, Lund κα)

Ενδογενής ανάπτυξη
Μεσαίου μεγέθους ΕΤΠ και εταιρειών spin-off από αξιοποίηση έρευνας ακαδημαϊκών & ερευνητικών ιδρυμάτων με συνεργασία μεγάλων επιχειρήσεων της χώρας

Δ. Το Νοτιοευρωπαϊκό μοντέλο (Bari, Tagus, Malaga, κα)

Γρήγορη απορρόφηση κοινοτικών κονδυλίων
Υποστήριξη τεχνολογικής ανάπτυξης και διαφοροποίησης της βιομηχανικής παραγωγής.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΑΣΕΙΣ

Ο κόσμος αλλάζει γρήγορα, το μοντέλο των ΕΤΕΠ εξελίσσεται

Οι σύγχρονες τάσεις όσον αφορά την εξέλιξη των ΕΤΕΠ είναι:

- Προσανατολισμός στην εξειδίκευση και δικτύωση
- Τα πανεπιστήμια παίζουν σημαντικό ρόλο στη δημιουργία spin-offs
- Εξάπλωση της ιδέας των Τεχνοπόλεων/Learning Villages/Science City
- Συνεχής ανάπτυξη νέων ΕΤΕΠ (Ασία)
- Μεγαλύτερη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα
- Ολοκλήρωση ΕΤΕΠ σε περιφερειακές στρατηγικές ανάπτυξης και καινοτομίας

ΡΟΛΟΣ ΕΤΠ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Τα ΕΤΠ δεν μπορούν από μόνα τους να είναι φορείς περιφερειακής ανάπτυξης και προσέλκυσης επενδύσεων. Θα πρέπει να υπάρχουν και άλλες προϋποθέσεις

3 κύριοι στόχοι:

- 1. Ανάπτυξη καινοτομίας που βασίζεται στην τοπική βιομηχανία και έρευνα**
- 2. Αύξηση ανταγωνιστικότητας της τοπικής παραγωγικής βάσης**
- 3. Υποστήριξη προσέλκυσης επενδύσεων μέσα από το κατάλληλο πλαίσιο που περιλαμβάνει:**
  - Σταθερή πολιτική κατάσταση**
  - Σύγχρονο φορολογικό σύστημα που να παρέχει κίνητρα**
  - Κατάλληλο και ευνοϊκό θεσμικό πλαίσιο**
  - Σύγχρονο σύστημα επικοινωνίας και υποδομών**
  - Καλό όνομα**
  - Ποιότητα ζωής, καλές υπηρεσίες (μεταφορές, υγεία, παιδεία κλπ)**

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΕΝΟΣ ΕΤΕΠ

A. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Ύπαρξη ανθρώπινου δυναμικού με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης
Παρουσία ερευνητικών ιδρυμάτων διεθνούς κύρους

B. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Πολιτική E+A

Αναπτυγμένο επιχειρηματικό περιβάλλον και κατάλληλο πλαίσιο
Επαρκείς τεχνολογικές υποδομές, Επικοινωνία, συγκοινωνίες κλπ
Κίνητρα με μακροπρόθεσμη προοπτική
Ενεργός τοπική στήριξη

Γ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Κατάλληλη διοικητική οργάνωση – Επιχειρηματικό σχέδιο

Καθορισμός στόχων

Πίστη και επιμονή

Όραμα και ηγέτης

Δημιουργία «ονόματος»

Εξωστρέφεια

ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Τα ΕΤΕΠ σε παγκόσμια κλίμακα έχουν ένα ποσοστό επιτυχίας ~50 %, (χρόνος για αξιολόγηση : 5-7 έτη)
- Υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ των μικρών επιχειρήσεων που βρίσκονται σε ΕΤΠ απ' ότι εκτός. Όμως, το ποσοστό επιβίωσης είναι περίπου ίδιο. Διαφορά υπάρχει στη δικτύωση και στην καινοτομική συμπεριφορά.
- Δεν έχουν αναπτυχθεί όσο αναμενόταν ισχυροί δεσμοί με την τοπική κοινωνία και τις τοπικές επιχειρήσεις
- Στροφή στην ιδέα ότι δεν είναι και τόσο σημαντική η φυσική παρουσία της προσφοράς E+A, αλλά η δημιουργία μιας καινοτομικής συμπεριφοράς στο περιφερειακό σύστημα καινοτομίας.

Μελέτη¹ (2002) στην Ιταλία για τις επιχειρήσεις που εγκαθίστανται σε ΕΤΕΠ δείχνει:

- Μεγαλύτεροι ρυθμοί ανάπτυξης
- Πιο εκπαιδευμένο προσωπικό
- Καλύτερη προσαρμογή στις νέες τεχνολογίες
- Καλύτερη συμμετοχή σε έργα E+T
- Αποτελεσματικότερη συνεργασία με Πανεπιστήμια
- Αποτελεσματικότερη πρόσβαση σε χρηματοδοτήσεις

(1) M. Colombo et M. Delmastro : *Research Policy*, 31, 2002, 1103-1122

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΤΕΠ

Ιδέα δημιουργίας: Δεκαετία 80

Χρηματοδότηση : Δεκαετία 90 (Κοινοτικοί, εθνικοί και περιφερειακοί πόροι)

- **ΑΡΧΙΚΑ: 5 ΕΤΕΠ (Κρήτη, Πάτρα, Αθήνα (2) & Θεσσαλονίκη)**
  - Πρωτοβουλία κυρίως Ε.Κ. (ΓΓΕΤ, ΙΤΕ, ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ, ΕΜΠ)
  - Περιορισμένη συμμετοχή τοπικών φορέων
  - Χρηματοδότηση κτιρίων/υποδομών και δομών παροχής υπηρεσιών (Κέντρα Μεταφοράς Τεχνολογίας)
- **2η ΓΕΝΙΑ ΕΤΕΠ (μετά το 2000)**
  - Πρόγραμμα «ΕΛΕΥΘΩ» (~50 % Ιδιωτική συμμετοχή)
  - Χρηματοδότηση ΕΤΕΠ & Θερμοκοιτίδων
  - 2 νέα ΕΤΕΠ & 8 Θερμοκοιτίδες
  - Σύνδεση με άλλα προγράμματα που υποστηρίζουν αξιοποίηση Ε+Τ (ΠΡΑΞΕ, ΗΡΩΝ, ΑΚΜΩΝ, ΠΕΝΕΔ, Γραφεία Διαμεσολάβησης κλπ)

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΤΕΠ

Επιστημονικό και Τεχνολογικό Πάρκο Κρήτης (ΕΤΕΠ-Κ) (www.stepc.gr)

Ίδρυση Εταιρείας Διαχείρισης: 1993, Κατασκευή κτιρίων: 1996, 1998

25 επιχειρήσεις

Επιστημονικό Πάρκο Πατρών (ΕΠΠ) ΑΕ (www.epp.org.gr)

Ίδρυση 1994, ολοκλήρωση κτιρίων : 1998

13 επιχειρήσεις

Τεχνολογικό Πάρκο Θεσσαλονίκης (ΤΠΘ) (www.thestep.gr)

Ίδρυση Εταιρείας Διαχείρισης: 1993 (Από 3/2000 ΕΚΕΤΑ)

Κατασκευή κτιρίου 1996

13 επιχειρήσεις

Τεχνολογικό Πάρκο Αττικής “Λεύκιππος” (ΕΚΕΦΕ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ)

Ανώνυμη εταιρεία με μέτοχο το Δημόσιο

6 επιχειρήσεις

Τεχνολογικό - Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου (ΕΜΠ) (www.ltp.ntua.gr)

Θερμοκοιτίδα με 22 επιχειρήσεις

Τεχνολογικό Πάρκο Θεσσαλίας (www.tepathe.gr)

Ίδρυση: 2002, κύριος μέτοχος ΕΒΕΤΑΜ

12 επιχειρήσεις

Επιστημονικό Τεχνολογικό Πάρκο Ηπείρου (www.step-epirus.gr)

Ίδρυση: 2003, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων & Περιφέρεια Ηπείρου

16 επιχειρήσεις

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΤΕΠ

Υπάρχει διάχυτη η εντύπωση ότι δεν είναι επιτυχημένα, αλλά:

- **Μικρός χρόνος ζωής**
- **Υπάρχουν κάποια επιτυχημένα παραδείγματα**
- **Δεν είναι ΕΤΕΠ αλλά Θερμοκοιτίδες**
- **Έλλειψη θεσμικού πλαισίου**
- **Έλλειψη μηχανισμών χρηματοδότησης (VC, Business Angels)**
- **Έλλειψη ζήτησης**
- **Δυσκολία προσέλκυσης ξένων επενδύσεων**
- **Έλλειψη κατάλληλων ενδιάμεσων φορέων**
- **Σχετικά νέος θεσμός**

2006: Δημιουργία Ένωσης Ελληνικών Επιστημονικών Τεχνολογικών Πάρκων (ΕΝΕΤΕΠ)

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΤΕΠ

- Έλλειψη οικονομιών κλίμακας (μικρά μεγέθη, κρίσιμη μάζα)
- Θεσμικό πλαίσιο (spin-offs)
- Συνεργασία με ακαδημαϊκά/ερευνητικά ιδρύματα
- Συνεργασία με τοπική κοινωνία/φορείς
- Παράλληλη λειτουργία πολλών φορέων με σχετικό αντικείμενο (Γρ. Διαμεσολάβησης, ΚΕΤΑ, Κέντρα Καινοτομίας κλπ) χωρίς σύνδεση
- Έλλειψη κινήτρων εγκατάστασης επιχειρήσεων σε ΕΤΕΠ
- Έλλειψη μηχανισμών χρηματοδότησης (κεφάλαια σποράς)
- Περιορισμένη ζήτηση τεχνολογικών υπηρεσιών
- Έλλειψη στρατηγικού σχεδίου

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- *Κίνητρα εγκατάστασης*
- *Απλοποίηση θεσμικού πλαισίου*
- *Δημιουργία περιφερειακών φορέων χρηματοδότησης*
- *Προώθηση συνεργασίας τοπικών φορέων*
- *Σύνδεση όλων των φορέων Μεταφοράς Τεχνολογίας*
- *Στρατηγικό σχέδιο για την καινοτομία*
- *Κίνητρα προσέλκυσης FDI*
- *Δημιουργία Ζωνών Καινοτομίας με κέντρα τα ΕΤΕΠ*
- *Περιφερειακά Παρατηρητήρια Καινοτομίας*
- *Αξιοποίηση της ΕΝΕΤΕΠ*

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Τηλ. 2810 391908

saitakis@stepc.gr

